

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Х. ДОСМҰХАМЕДОВ АТЫНДАҒЫ АТЫРАУ МЕМЛЕКЕТТІК УНИВЕРСИТЕТІ
«ҚАЗАҚ ТІЛІ ЖӘНЕ ӘДЕБИЕТІ» КАФЕДРАСЫ

Факультет Ғылыми Кеңесінің шешімімен бекітілген
Факультет деканы С. Б. Ахмет А.Ахмет
хаттама № 6 « 20 » 02 2017 ж.

ЭЛЕКТИВТІ ПӘНДЕР КАТАЛОГЫ
6М0110700 – ҚАЗАҚ ТІЛІ ЖӘНЕ ӘДЕБИЕТІ
2017-2018 оқу жылы

Атырау, 2017

Мамандық: 6M0110700 – Қазақ тілі және әдебиеті
 Оқыту мерзімі: 2 жыл
 Оқыту формасы: күндізгі
 Курс: 1 к (1 ж)
 Академиялық дәреже: 6M0110700 – Қазақ тілі және әдебиеті мамандығы бойынша білім магистрі

6M0110700 – Қазақ тілі мен әдебиеті Қазақ тілі бағыты

Базалық пәндер (таңдау бойынша компонент), кредит саны – 3

№	Пәннің коды және атауы	Курстың мақсаты Негізгі тараулардың қысқаша сипаттамасы (тарауға 2-3 сөйлем)	Күтілетін нәтижелер (білім, білік, дағдылар және білім алушылар меңгерген құзыреттіліктер)	Кредит көлемі		Семес тр	Пререквизиттер
				KZ	ECTS		
1.	KTOM/5205 Қазақ тіл білімінің өзекті мәселелері	<p>Пәннің мазмұны: Тіл теориясы, тіл білімінің даму бағыты, қазіргі тілтанымдағы көкейтесті мәселерді айқындап, айырым мен белгілерін даралап, әрқайсысына тән ерекшеліктерді ұғындыру. Тіл білімінің қазіргі заманғы ғылыми тұжырымдамалары мен жетістіктері туралы ғылыми мәліметтер беріле отырып, тілдің ішкі және сыртқы заңдылықтарын, тілдің қоғаммен, ойлаумен, сөйлеумен байланысты құбылыс екендігін меңгерту.</p> <p>Пәннің тараулары: Қазақ әдебиеті жанрларының көркемдік жүйесі мен поэтикалық жанр эволюциясы. Көркем әдебиетті салыстырмалы-типологиялық зерттеуді және тіл мәселелерін мәдениетпен, халық әдет-ғұрпымен, салт-санаммен байланыстыра зерттеуге дағдыландырады. Бұл пәнді оқытудағы мақсат этностың шығу тегіне, оның салт-дәстүріне, ата-бабаларының тағылымына, қоршаған табиғи ортасына, сондай-ақ этнос өмір-тіршілігіне қажетті де ерекше орын алатын заттық (материалдық) мәдениеттің қыр-сырына ерекше мән беру.</p>	<p>Білуі тиіс: - Тіл теориясы, тіл білімінің даму бағыты, қазіргі тілтанымдағы көкейтесті мәселерді айқындап, айырым мен белгілерін даралап, әрқайсысына тән ерекшеліктерді ұғындыру. Тіл білімінің қазіргі заманғы ғылыми тұжырымдамалары мен жетістіктері туралы ғылыми мәліметтер беріледі. Біліктілігі: - тілдің ішкі және сыртқы заңдылықтарын; - тілдің қоғаммен, ойлаумен, сөйлеумен байланысты құбылыс екендігін; - тіл білімі ғылымының қалыптасу, даму тарихын меңгеруді мақсат етеді. Дағдысы: мамандық дағдыларын жетілдіреді. Құзыреттілігі: қазіргі заманғы өзекті мәселелерді ажырата білуі. - Тіл білімі ғылымының қоғамдық-әлеуметтік ғылымдармен сабақтастығын және қазіргі тілтанымның даму бағытын ажырата білу; - тілдің қоғамдық қызметіндегі</p>	3	5	1	Тіл біліміне кіріспе, Жалпы тіл білімі

	<p>қызметін әр қырынан сараптауға үйрету болып табылады.</p> <p>Пәннің негізгі тараулары –</p> <p>Этнолингвистика туралы түсінік, Этнолингвистиканың зерттелу жайы</p>	<p>Біліктілігі: кәсіби біліктілігін көтереді. Дағдысы бар: мамандық дағдыларын жетілдіреді. Құзыреттілігі: магистранттарға этнолингвистика теориясының негізгі ұғымдарын анықтау жөнінде бағыт-бағдар беру. Қазақ этнолингвистикасының қалыптасу барысында айқындалған өзіндік дәстүр мен үрдісі, зерттеу объектісі мен әдіс-тәсілдері, ұстанған принциптерімен таныстыру.</p>	3	5	1	Жалпы тіл білімі, Когнитивті лингвистика
<p>Lin 6304 Лингвомәдениеттану</p>	<p>Пәнді оқытудың мақсаты</p> <p>Ұлттық мәдениеттің қалыптасуының тілдік негізін фразеологиялық тіркестер арқылы мәнін ашу, тіл мен ұлттық мәдениеттің сабақтастығын, көрсету, фразеологизмдердің қалыптасуына негіз болған ұлттық мәдени деректерді этнолингвистикалық, лингвомәдениеттанымдық талдаулар арқылы пайдалану.</p> <p>Пәннің негізгі тараулары:</p> <p>Фразеологизмдердің қалыптасуына негіз болған ұлттық мәдени деректерді тереңдетіп меңгеріп оқыту.</p>	<p>Білуі тиіс: Ұлттық болмыстың тілдегі көріністерін, тіл фактілері мен халықтық танымдық, этика-эстетикалық категориялары арқылы рухани мәдениетін танытып, олардың қызметі мен орнын анықтау, меңгерту.</p> <p>Біліктілігі: -тіл арқылы мәдениеттанудың ғылыми бағыттарын білуі керек;</p> <p>Дағдысы: Негізделген және қалыптасқан теориялық білімдерін жинақтай білу, ғылыми идеяларға сын көзбен қарап дәлелдей алу және концепциялар мен теорияларды талдай білуге дағдыландыру.</p> <p>Құзыреттілігі: Лингвомәдениеттану тарихының даму және қалыптасу сатылары, бағыттары және концепция мәселелерін түсіну</p>	3	5	1	Жалпы тіл білімі, Когнитивті лингвистика
<p>2 ATDTN 5303 Әдебиет тарихын дәуірлеудің теориялық негіздері</p>	<p>Пәнді оқытудың мақсаты -</p> <p>Пәннің мақсаты - әдебиет тарихын дәуірлеу туралы әдебиеттану ғылымындағы ғылыми бағалаулардың жүйесін саралап таныту. Осы мақсатты орындау үшін әдебиеттану ғылымындағы ең басты екі тарауы әдебиет тарихы мен әдебиет теориясы қисындарының тұтаса қолданылу ерекшеліктерін жүйелеп тану міндеті көзделеді. Осы күрделі ғылыми мақсат мен міндетті орындауда магистранттарға әлемдік және ұлттық әдеби үдеріс (процесс) туралы байыптаулардың тарихи – мәдени заңдылықтарына байланысты талдаулар ұсынылады. Әдебиет тарихын дәуірлеуге</p>	<p>Білуі тиіс: Әдеби-эстетикалық түсінігін қалыптастыра отырып, меңгерген білімін әдебиеттанулық ізденістері кезінде және ұлттық әдебиеттің құрылысын зерттеу тұсындағы үлестерін бағамдайды.</p> <p>Біліктілігі: Әдебиеттану ғылымындағы іргелі зерттеулер арқылы қазақ және әлем халықтары әдебиеттері тарихының теориялық мәселелерін айқындаудың бағдарлары түсіндіріледі.</p> <p>Дағдысы: Әдебиет тарихы мен әдебиет теориясы қисындарының тұтаса қолданылу ерекшеліктерін жүйелеп тану міндеті көзделеді. Осы күрделі ғылыми мақсат мен міндетті орындауда магистранттарға әлемдік және ұлттық</p>	3	5	1	Әдебиеттануға кіріспе, Әдебиет теориясы

	<p>байланысты жазылған іргелі зерттеулердің теориялық – методологиялық ерекшеліктері, әдіс – тәсілдері, олардың әдебиеттану ғылымын дамытудағы ықпалы туралы кең көлемді мәліметтер беріледі. .</p> <p>Пәннің негізгі тараулары – Әдебиет тарихын дәуірлеуге байланысты жазылған іргелі зерттеулердің теориялық – методологиялық ерекшеліктері, әдіс – тәсілдері, олардың әдебиеттану ғылымын дамытудағы ықпалы туралы кең көлемді мәліметтер беріледі. Әдебиеттану ғылымындағы іргелі зерттеулер арқылы қазақ және әлем халықтары әдебиеттері тарихының теориялық мәселелерін айқындаудың бағдарлары түсіндіріледі. Пәнді оқыту барысында қазақ және әлем халықтары әдебиеттері тарихына, әдебиет теориясына, педагогикаға, жалпы тіл біліміне, философияға, дінтануға, әлеуметтануға, саясаттануға байланысты деректер пайдаланылады.</p>	<p>әдеби үдеріс (процесс) туралы байыптаулардың тарихи – мәдени заңдылықтарына байланысты талдауларды сараптауға дағдыланады</p> <p>Біліктілігі: кәсіби біліктілігін көтереді.</p> <p>Дағдысы бар: мамандық дағдыларын жетілдіреді.</p> <p>Құзыреттілігі: ұлттық әдебиет құрылысын зерттеу, түрлерімен жан-жақты таныстыруды қамтамасыз ететін білімдік үрдіс.</p>			
<p>АҚВ 6302 Әдебиеттануды н жана бағыттары</p>	<p>Пәнді оқытудың мақсаты - Әдебиеттану ғылымының даму үрдісі мен жана бағыттарын өткен ғасырдың 20,30,40,50,60 жылдардағы әдебиеттану саласындағы еңбектермен салыстыра зерттеу, әдебиет тарихын, сынын және теориясын зерттеудегі жетістіктер және даму үрдісі мен бағыттарын заман барысындағы тарихи-әлеуметтік жағдаймен сабақтастыра қарастырып бағалау негізгі мақсат болып саналады. Ал қазақ әдебиетінің теориялық тұрғыдан зерттеу нысанына алыну тарихы кейбір еңбектерде сөз арасында айтылып жүргенімен бүкіләлемдік әдебиеттанудың әдіснамалық тұрғыдағы принциптеріне сай сөз болуы әлі де болса да назардан тыс қалып келе жатыр. Қазақ әдебиетінің теориялық мәнде тексерілуі мен іркілістері, зерттеу әдіснамалық тәсілдерін меңгеру сипаттары туралы бүгінгі таңдағы талап-тілекке сай білім беру.</p> <p>Пәннің негізгі тараулары –</p>	<p>Білуі тиіс: Көрнекті әдебиеттанушылардың, әдебиеттану бағыттары негізін қалаушылардың еңбектері, әдебиеттану бағыттарын оқып үйренудің негізгі әдіс тәсілдерін, Әдебиеттану мектептері мен бағыттарының негізгі сипаттары, әлем әдебиеттануы мен отандық әдебиеттанудағы күрес және бағыттардың ауысуы туралы білуі тиіс.</p> <p>Біліктілігі: кәсіби біліктілігін көтереді.</p> <p>Дағдысы бар: мамандық дағдыларын жетілдіреді</p> <p>Құзыреттілігі Әдеби құбылыс-тарды, олардың арасындағы қарым-қатынастар мен байланыстарды талдау әдеби үдеріс бағыттарын тану, әлемдік әдебиеттің дамуы мен қоғамдық қызметіндегі маңызды үдерістерді жан-жақты түсіндіруді қамтамасыз ететін білімдік үрдіс.</p>	3	5	1

	<p>Әдебиеттанудың әдіснамалық мәселелері. Әдебиеттану ғылымдағы ғылыми мектептер мен теориялардың пайда болуы, Салыстырмалы әдебиеттану, Қазақ әдебиеттануының арғы бастаулары және тарих алдындағы кезеңіне сипаттама, Қазақ әдеби сынының туу дәуіріндегі әдіснамалық ізденістер сипаты, Әдеби мұраны игеру мәселелісі және әдеби теориялық сыншылдық-эстетикалық ой-пікірі, Ұлттық әдеби теориялық, сыншылдық-эстетикалық ой-пікірдің төңкеріске дейінгі туу, өркендету жолдарына қорытынды, 20-80 жылдар қазақ әдебиеттануындағы әдебиет теориясы мен санының мәселелері, XX ғасыр соңындағы қазақ әдебиеттануы, Әдеби мұраны игеру мәселесі және әдеби теориялық сыншылдық-эстетикалық ой-пікір.</p>					
<p>3 КҒКЕ 5205 Қазақ фольклорының көркемдік ерекшеліктері</p>	<p>Пәнді оқытудың мақсаты - Қазақ халқының ауыз әдебиеті – халықтың сөз өнері мұраларының жанрлық түрлерін толық қамтиды. Пәннің негізгі тараулары - Халық әдебиетінің ежелгі замандардан бастап қалыптасқан үлгілерінің тақырыптық, көркемдік сипаттары фольклортану ғылымының зерттеулерінің аясында теориялық және практикалық тұрғыдан жан – жақты талдана түсіндіріледі.</p>	<p>Білуі тиіс: Ауыз әдебиеті үлгілерін меңгеріп, оларды ғылыми-теориялық тұрғыда саралай білуі тиіс. Біліктілігі: кәсіби біліктілігін көтереді. Дағдысы: мамандық дағдыларын жетілдіреді Құзыреттілігі: қазақ халқының ғасырлар бойы жасаған дәстүрлі мәдениеті үлгілерімен, халық өнерінің түрлерімен, әлем фольклор ғалымдарының еңбектерімен, ғылыми көзқарастарымен таныса отырып, қазақ ғалымдарының еңбектерімен сабақтастыра талдап, ауыз әдебиеті шығармаларымен толық танысу, туыстас түркі халықтарының әдеби мұраларымен танысып, салыстыра оқу, шығармаларды тақырыптық- көркемдік сипаттарын толық талдау түрлерімен жан-жақты таныстыруды қамтамасыз ететін білімдік үрдіс.</p>	3	5	1	Халық ауыз әдебиеті
<p>FZhT 5205 Фольклордың жалпы теориясы</p>	<p>Пәнді оқытудың мақсаты Мазмұн-мәні терең, әрі көркем халық әдебиетін аса бағалы байлық ретінде оқыта отырып, оның өзіндік сыр-сипатын танытып,</p>	<p>Білуі тиіс: қазақ фольклорының өзіндік ерекшеліктері, жанрлары туралы. Біліктілігі: қазақ фольклорының зерттеу тарихы, фольклортану</p>	3	5	1	Халық ауыз әдебиеті

<p>теориясы</p>	<p>оның өзіндік сыр-силатын танытып, жастарға тағылым беру болып табылады. Пәннің негізгі тараулары: Халық әдебиетінің ерекшелігі туралы түсінік, Үйлену салты және наным-сенімге байланысты өлеңдер, Лирикалық өлеңдер, Мақал-мәтелдер, Жұмбақ, жанылтпаш, өтірік өлең, Шешендік сөздер, Аңыз-әңгімелер және олардың мифпен байланысы, Ертегі және оның түрлері, Эпостық жырлар және оның зерттелуі, Тарихи жырлар, Лиро-эпос, Айтыс және қазіргі заман аңыз-өлеңдері.</p>	<p>зерттелу тарихы, фольклортану ғылымының тарихы туралы хабарлар болады Дағдысы: Қазақ халық ауыз әдебиеті мұраларының мәтінімен танысып, олардың идеялық-эстетикалық құндылықтары туралы өзіндік пікір қалыптастырады. Құзыреттілігі: Қазақ фольклорының көркемдік ерекшелігі және жазба әдебиеттің қалыптасуына әсер-ықпалын бағамдай білуге үйренеді.</p>		
-----------------	---	---	--	--

Жоғары оқу орны келісілді:

Білім бағдарламаларының инновациялық менеджмент бөлімінің басшысы *Д.Алипова*

Кафедра меңгерушісі *А.С.Елеуова*

Келісілді жұмыс беруші:

Ж.Д.Аманжол атындағы гуманитарлық көпсалалық университеттің директоры мәжілісшісі *Ж.З.Тосқалиева*

Басқарушының орынбасары және заманғы колледжінің директоры *Б.К. Рысқалиев*

